

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 "
Negyed évre 2 "
Külföldre egész évre 12 "
Papok, tanítók, gazdasági egyéltől tagok-
és közs. előjárónak egész évre 6 kor., a
tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegy-
zőknek 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —

Megjelen hetenkint egyszer:
vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-
EGYESÜLT ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhír-
detések □cm-ként 6 fillér, többszöri köz-
lésnél 4 fillért közzöletnek.
Nyílt-tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér
díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivata

BETEGH PÁL könyvkereskedése,
könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kos-
suth-utca), hova minden e lapot érdeklő
közlemények, előfizetések és hirdetések
intézendők.
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

Erzsébet királyné emléke.

Emlékezzünk meg vesztésünk nagyságáról
s könnyhullásunk tegyen biznyságot, hogy bá-
natunk oly nagy, a milyen nagy volt vesztés-
ségünk.

Hazánk reménye, Magyarország tanuló
ifjúsága is gyásznapot ül a holnapi napon.
Ártatlan szívek ezreinek melán, bánatosan hangzó
énekei szállnak az eget urához s kegyeletes em-
lékbeszédéből tudják meg, hogy a kit gyászolunk,
kinek halála egy nemzetet juttatott árvaságra s
ejtett oly keserű bánatba, annak emlékét szívükbe
kell vésnők kitörülhetetlenül.

Legyen méltó a megemlékezés kegyeletünk
tárgyához, hogy ismerje meg ifjúságunk elhunyt
királynékat úgy, a milyen volt életében, eré-
nyekben gazdag, szeretetben nagy, ki szerény
tudott lenni biborban is, ki egyszerű volt, bárha
fény övezte s gazdagság volt osztályrésze.

Benne — ki születése, rangja, személyes
szépsége és szeretetreméltósága által is trónra
volt predesztinálva — nem-e a hívő lélek alázta
szerényeisége nyilatkozott meg akkor, midőn
királyunk szépsége arájának választva őt, ajkára
kél a nyilatkozat: „Lehetséges-e ez? Hiszen olyan
kicsinyke teremtés vagyok a jó Istennek”.

Mily jól esik tudni, hogy a mi királynénk
a korona fényében is tudott szerény lenni, sze-
rényebb, mint a mai kor excentrikus szellemé-
vel megméltelezett leányaink.

Idegen ország szülőfője volt s mégis úgy
megszerelte e bérczövegete kis darabka földet,
mintha itt ringott volna bölcsője. Ki is fejezte
azt úgy, a mint szeretete sugallta 1866. február
23-án, midőn az 1866-iki események sulya
nehézdedett az uralkodó házra: „Ha Olasz or-
szágban rosszul mennek a császár
dolgai, az nekem nagyon fáj, de ha
Magyarország dolgai mennek ross-
zul, az engem megöl”.

Ha trónon ült, fenséges királyné volt, ha
gyermekei körében időzött, a szerető, gondos
anya volt a szó legnemesebb értelmében, élet-
módja pedig annyira egyszerű, hogy még az él-
kezésnél se engedte meg a csillogó ezüst edé-
nyeket.

Mintha nem is e korból való nő lett volna,
kik külsőségeiben lelik örömlüket, hiúság, fény-
üzés az erényük, ész lett a szív, érdeke az érze-
lem. Beteg test, beteg lélek . . .

Dicséret fennkölt gondolkodásu kultuszminis-
terünknek, ki midőn rendelkezésével a kegyelet
legszebb jelét mutatta, egyuttal módot nyújtott a
gyermekneink nevelésére hivatott tanítástületnek,
hogy a fiatalok rajongó, fogékony szívébe bele-
oltsák a tisztelet és hála érzetét a mi nagyszony-
nyunk emléke iránt, hogy követendő példaképpen
állítsák oda e tüneményes női alakot leányaink
él, hogy tanuljanak meg szerény, egyszerű,
haza- és család szerető magyar nőkké lenni.

Szívük egész melegével legyenek a csendes
otthon boldogító nemői.

Háladási feladatot teljesítenek ezzel a tan-
testületek, mert így áldott királynéknak emléke
élni fog nemzedékről-nemzedékre, időtlen —
időkig. —i.

A nagyküllővármegyei főispánságról
A nagyküllővármegyei főispánságról a se-
gesvári „Nagy-Küüllő” című magyar heti-
újság következőket írja: A székesfővárosi napi lapok-
ból arról értesülünk, hogy vármegyei főispáni állá-
sára illetékes helyek már megindultak a kombinációk.
Örömmel veszi tudomás, hogy a főispáni díszes
székre vármegyei köztisztviselnek és szeretetnek örvendő
s egynevezésű év óta Nagy-Küüllővármegye közszol-
gálatában álló alispánja Somogyi István is, ki az
utóbbi években néhai főispánunkat előhaladott korára való
tekintetből minden adott alkalommal helyettesítette, kom-
binációba van véve. Vármegyei osztalton közönsége
a legnagyobb meggyűléssel látta alispánunkat a vármegye
kormányzó székén annál inkább, mert az itteni szolgálata-
ban töltött hosszú idő alatt mindenki meggyőződhetett az ő
egyesen jelleméről, igazságszeretetről s azon páratlan
hazafiságról, a melylyel mindig és mindenben össze
tudta egyeztetni magyarságának voltát a más nemzet-
ségi polgár jog, törvény és igazság követelményeivel.
A közigazgatási pályán töltött hosszú szolgálattal nyilván
elcaltan bizonyította annak, hogy Somogyi István alispán
a vármegye minden ügyét a legnagyobb részletekig ismeri,
a mi mindenestől a kormányzás intenzívására nem kis
súlylyal bír. Társadalmi és közművelődési munkássága
pedig a vármegye egész területén kiváló tiszteletet és
becsületet biztosít számára. Szóval az egész vármegye
osztalton közönsége nem fogadhatja rokonszenvesebben
és nagyobb bizalommal senkit a főispáni székbe, mint
Somogyi István alispánunkat.

Világnapló.

Vezeteli: Bakó Sámuel.

Világeseménye a hétnek az amerikai elnökválasztás.
Az Egyesült Államok elnöke ismét Mac Kinley lett
szemben Bryanmal. Nyolcvankét millió amerikai polgár
feje a köztársasági elnök s így el lehet képzelni, milyen
hullámokat vert fel a választás. — Angolország szintén
ezen a héten tudatta a hatalmakkal, hogy Transvál
délafrikai köztársaságot elfoglalta s a bur háborúnak vége.
A dolog azonban a maga valóságában úgy áll, hogy a
bur háborúnak még sincsen vége, mivel a burók apróbb
csapatokra oszolva Devett, Botha tábornokok alatt még
rendkívül sok kellemetlenséget okoznak az angoloknak.
— Háborúról lévén a szó, e helyen végezhetünk a ki-
nai háborúval is. Mig az európai hatalmak egymás között
sem tudnak megegyezni a befektetések felett, addig a
Kínában levő egyesült csapatok vonulnak a császári ház
ellen úgy, hogy el lehetünk készülvé bármely pillanattal
egy nagy döntő ütközetre. — Nalunk itthon a képviselők
végzett a trónörökös nyilatkozatának bevizsgálása-
zével. A javaslat ellen beszéltek Rakovszky István,
Pichler Győző, Polonyi Géza és a mi országzertje nagy
feltűnést keltett, a javaslat mellett Ugron Gábor, a ki
ezzel kilépett pártjából Szilágyi Dezső és Széll kor-
mányelnök szölkáltak meg fel az általános vita folyamán;
mindketten fényesen megvédelmezték álláspontjukat. A
képviselőház pénzügyi bizottsága szorgalmasan dolgozik
a jövő évi költségvetésen s talán már a jövő héten
hozzáfoghat a ház ennek a tárgyalásához is. — Egy
amerikai tudósítás, mely New-York mellől Patterson
kelt, azt adja hírül, hogy a világfelforgató anarkisták
fő-tanyája ottan van s az olasz király meggyilkolását is
ott rendezték el Malatesta és Cincabella vezérek. Ez a
tudósítás azt is hírül adja, hogy a közel jövőben a kis
spanyol király Alfonso ellen terveznek merényletet az
anarkisták. — Lefolyt Párisban a világkiállítás s a
milyen fényes volt erkölcsi sikere, anyagilag éppen olyan
óriási bukással végződött. Lehetetlenek is tartják a
hozza értő körök, hogy valaha újabb világtárlatot lehes-
sen összehozni s azért a párisitól úgy bueszútk, mint
ebben a nemban az utolsó. Ugyancsak e héten volt
Párisban annak az anarkistának a bünpőre, a ki a ki-
állítást megtekintő persz hán alatt akart merényletet el-
követni. A szajnai esküdtek elfogytalan tartó börtöne
ültek. Az anarkista merényletet az okai annak, hogy
a külföldi nagy biztosító-intézetek nem fogadtak el
Sándor szerb király biztosítást. A fiatal szerb király
ugyanis egy másfél milliót életbiztosítást akart kötni, de
nem talált olyan biztosító intézetet, a melyik elfogadta
volna. — Az abaujtornamegyei Felső-Méra községben
nov. 8-án délután 4 és 5 óra között óriási meteor
jelent meg az égen s keletről nyugatra haladva, egész
tüzfénybe borította a mennybolozatot. — A Debreczen-
Szatmár között közlekedő vegyes-vonat egy kocsija
a szaniszlói állomáson meggyulladt s óriási jétdést okoz-
zott a többnyire munkásokból álló utasok között. Az
égo kecsit azonban sikerült még idejében lekapcsolni
s így az ijedségen kívül senkinek semmi baja nem történt.
— Boroszló november 16-iki kelettel táviratozók a
M. N.-nek: Midőn Vilmos császár a meiningeni trón-
örökösrel ma délbán nyitott hintón a vonattól a vértés
lovaskaszárnyába hajlatott, a közönségből egy nő a
császári kocsit után fejszét dobott. A fejze a kocsi
mögött a földre esett. A merénylő asszonyt elfogták. A
merénylet 12 óra 45 perczkor történt. Berlinben elter-
jedt hírek szerint a merénylő asszonyt örült, de azt sem
tartják kizártnak, hogy az asszonynak még büntársai is
vannak.

Közigazgatási bizottságunk üléséből.

Vármegyei közigazgatási bizottsága havi rendes
ülését e hó 14-én kishalmgyéi Hollak Arthur főispán
elnöksége alatt tartotta meg.

Az elnökön kívül Damokos Andor dr alispán, Lázár
Ádám gróf főjegyző, Sándor Mózes kir. tanácsos,
tanfelügyelő, Ádám Albert tv. főjegyző, Lengyel József
tisztí-főorvos, Ferenczy Gyula árvasszéki elnök, Harmath
Jenő kir. alügyész, Daniel Lajos közigazdasági előadó,
Roediger Gyula p. ü. ig. helyettes, Valentik Ferenc dr
tisztí-főügyész, Szabó Gábor III. aljegyző és Pálffy Jenő
közig. joggyakornok, mint előadók, illetve tisztviselők;
Gyarmathy Ferencz, Szabó Gerely és Persián János,
mint választott bizottsági tagok voltak jelen.

Az elnöki megnyitó után Damokos dr alispán tette
meg mindvégig igen érdekes jelentését, melyből ki-
emeljük a következőket. Alispánunk a folyó évi szeptem-
berben hóban megkezdett községi vizsgálatokat októ-
berben is folytatta. A járási fősólgabíró közreműködése
mellett a korondi, parajdi és zetekai jegyzői hivatalo-
kat vizsgálta meg. Ez alkalommal különösen a zetekai
közs. jegyző működése ellen merültek fel lényeges
észrevételek. Azonban nevezett jegyző a vizsgálat ren-
dén lemondását bejelentette s tekintettel arra, hogy
vagyoni felelősség kérdése nem merült fel és a lemondás
elfogadását a községelátat érdekei kívánatosá t-
szik; a lemondásnak tudomásul vétele mellett ezen igen
fontos jegyzői állásnak egy megfelelő más egyén által
leendő helyettesével, a hiánynak megszüntetése remél-
hető — Ezen vizsgálatokunk eddigi eredményeit össze-
gezve, mint a községek háztartásának el-
lenőrzésére igen hátrányos befolyást
gyakorló körülményt említi, hogy a községi
képviselőtagok köllőge nem érdeklődnek az ügyek iránt.
A lényegesebb kérdéseket, pl községi költségvetése-
ket és számadásokat tárgyaló képviselőtestületi gyűléseken
alig 4—5 képviselő tag jelenik meg s ezek döntik el a
sok esetben igen magas szárazaléban megállapított köz-
ségi pótdadók kivételét. A községi számvizsgáló
gyűléseken a törvényhatósági bizottság
gyűléséből kiküldött elnökök egyáltalán
nem vesznek részt s így az érdekelten bíraltnak
tér nincs nyitva. A községek értelmi vezetője: a jegyző
és a nép között nincs meg azon szorosabb kapcsolat,
melynek eredménye a község helyes irányu közzgazda-
sági, ipari, kulturális és társadalmi irányítása. A leg-

több esetben alig talált alispánunk olyan
nem felsőbbrendeletem alapuló és a köz-
ség érdekeinek előmozdítására irányuló
kezdemenyezést, mely a község jegyző-
jétől indult volna ki. S ha erre nézve még sem
egyedül a személyben kell okozni keresni, megmagya-
razza ezt közigazgatásunknak jelenlegi rendszere, mely
az írásbeli teendőknek ez ideig folyton tartó szaporí-
tásával alig engedett — ugyszólvá — fizikai időt is,
hogy az írásbeli helyett az élet számára dolgozzanak.
Ezen hátrányokat azonban legilletékesebb helyen már
nemcsak felismerték, de az eljárásnak egyezsítésére
célező munkálatok folyamathba tételével azoknak meg-
szüntetése sincs távol. Ezzel aztán felszabadulnak a
közigazgatásnak talán legfontosabb feladatait végző kö-
zsegi is a felesleges írásbeli teendőköl s tér nyílik hi-
vatásuknak szélesebb körre leendő kiterjesztésére és az
érdeklődésnek kellő felelőrszítésére. Ezekben kívánunk
vázolni derek alispánunk havi jelentését azon hó ohaj-
tásunk kíséretében: vajha ezen sorokban foglalt
világosan érthető szavak kellő hatással
lennének összes községeink illető képví-
selőire s már a közel jövőben benepesül-
nek ügybuzgó érdeklődőkkel a községi
gyűlések termei!

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban Harmath
Jenő kir. alügyész előterjesztést tesz, hogy a helybeli
kir. ügyészséghez közigazgatási szempontból is a tel-
lefon vezetessék be. Az alispán szintén ohajtaná,
miután helybeli kereskedőköl ez irányban felkerést ka-
pott, hogy a vasuti állomás is kapcsolassék össze a
központtal. Felinnak az igazsá- és kereskedelemügyi
miniszterekhez a költségek utalványozása végett.

Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelő jelenti,
hogy Poppov Péter tanfelügyelői tollnok meglátogatta a
maréfalvi, kápolnás- és szentgyuházsolahálvi, szent-
keresztbányai, lövetei, almási, karacsonfalvi, oklándi,
ujfalusi, zombori, vargyasi, szalobosi, fülei, hardoczi,
olaszteleki, bibarcfalvi, kisczacsoni, magyarhermányi és
felsőrákosi elemi népsólkókat. Megjegyzi, hogy az egyes
községek előjárói a beiskolázás körül, főkép az igazo-
latlanul mulasztók megbírsóglásában nem járnak el
azon pontossággal, mely a fennálló szabályokban ré-
szükre elő van írva, a mi a tanítók eredményes műkö-
dését nagy mértékben befolyásolja. E tekintetben főkép
Maréfalva és Kápolnás-Olahfalva előjáróságát emeli ki
azon adatok feltüntetésével, hogy az iskolák meglátog-
gatása idejében az előbbinél 180 mindennapi tanköteles
közül 47, utóbbinál pedig 280 közül 24 volt beiskolázva
s utóbbinál meg azon sajtóságok körülmény is felmerült,
hogy a kir. tanfelügyelőnél maga a kör-
jegyző panaszra járt a tankötelesek ké-
sői jelentkezőse miatt, a helyett, hogy a kezen
levő utasítások értelmében orvoslta volna az általa is
felfedezett hiányokat. A tanfelügyelő ezen két község
előjárósága ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelését kéri,
mit a bizottság el is rendelt. A többi községekben —
mondja a jelentés — itt-ott felmerült kevésbé feltűnő
mértékű hiányok orvoslása iránt a helyszínen adottak
meg a szükséges utasítások. Deák Mózes honorudófalvi
és Angi Péter fancesali tanítók nyugdíjazást nyertek.
Előbbi helyét Deák Mózes okl. tanítójelölttel betöltötték
s utóbbira is a választást elrendelték. A kisedővási
törvénynek fokozottabb végrehajtása érdekében közle-
lebből igen fontos körrendelet érkezett. Ennek célja,
hogy a működésben levő állami elemi iskolák mellé
alapvető intézményül kisedővádot állítsanak fel, a
mennyiben a törvényhozás a szükséges fedezetet meg-
adja. A körrendelet értelmében a tervezett felterjesz-
tette, hogy öt év alatt mily sorrendben lennének szre-
vezendők a felállítandó kisedővádotok s az érdekel-
t községek mennyire képesek biztosítani az elhelyezés
költségeit. E szerint az érdekel 32 község közül csakis
Magyar-Hermány az, hol hajlandóság mutatkozik s a
közirtokosság segítségével mind is van arra, hogy az el-
helyezési költségeket biztosítsa. Székely-Kereszturon pe-
dig az állami elemi iskola elég tágas telken lenne
elhelyezhető a szükséges épület. A többiekre nézve a
községek anyagi viszonyainak ismeretében, az állam-
kincstár terhére kellett utalni. A jelentés tudomásul
vették. Ezzel kapcsolatban Daniel Lajos közigazdasági
előadó az összes községi előjáróságokhoz körrendelet
intézését indítványozza, hogy a bírsóglások szigorubbán
eszközöljék a mulasztásokkal szemben. Alispán és tan-
felügyelő kijelentik, hogy egyes konkrét esetekben az
intézkedéseket megteszik. Külön körrendelet kiadását a
bizottság nem tartja szükségesnek.

Lengyel József dr tisztí-főorvos jelentéséből kitű-
nik, hogy a mult hó folyamán a községszégügy — az
előzőhöz viszonyítva — kielégítő volt. Az emésztő és
légző szervei bántalmak léptek fel nagyobb számban, de
legnagyobb részben enyhe lefolyás mellett. Szórványo-
san és jó részben gyógyulással végződő hevenyfertőző
betegségeken kívül említésre méltó nagyobb megbetege-
dés alig fordult elő.

Az állami építészeti hivatal részéről — mivel a
főmérnök hivatalos kiküldetésben volt — Szabó Gábor
III aljegyző tett jelentést, mely szerint közlekedési
akadály sehol sem volt. A esikgyimesi áll. közút bethlen-
falvi szakaszán folyamathban levő utfelemelési munkálat
befejezése csakély kedvező időt igényel. A tvh. köz-
utakon a szállítók és építések részben befejeződtek.
Egyes utszakaszokon azonban annyira késedelmesen,
hogy nov. végéig alig fognak ezek befejezést nyerni. A
vállalkozók ellen a szerződésben megengedett bünteté-
seket alkalmazni fogják. A befejezett munkák és szállí-
tások felülvizsgálatát kedvező eredménnyel tartot-
ták meg.

Roediger Gyula kir. pénzügyigazgató helyettes
jelentése szerint egyenes adóban a mult havi befizetés
több, hadmentességi díjban, helyeg- és jogilletékesek,
fogasztási és italdókbán, valamint dohánnyüvedékekben
kevesebb volt a mult év hasonló havában történt befizetés-
nél. Ideiglenes házádomentességet 40 esetben adtak.

Harmath Jenő kir. alügyész jelentéséből kitűnik,
hogy a központi, oklándi és székelykeresztúri fogházak

ban összesen 2 vizsgálati és 97 elítélt fogoly volt le-
tartóztatva. Megjegyzésre méltó eset nem fordult elő.

Az egyes jelentések tudomásul vétele után igazolták
Kemény Béla báró, Ugron János és Lántzy Sándor
b. tagok elmaradását, valamint Diószeghy főmérnöknek
hiv. távolléti tudomásul vették. Lényegesebb pontja
volt az ülésnek Hlatky Miklós és társainak a városi
igazoló választmány határozata ellen beadott felebbe-
zése. A nevezett választmány az 1898-ban megválasztott
városi képviselők választását megsemmisítette s mostanig
huzódott többszöri felebbezések és az arra hozott
határozatok késedelmes volta miatt, mely abból állt elő,
hogy hétszéri összehívásra sem jelentek meg teljes
számban az igazoló vál. tagjai. Többek felszólalása után
szavazattöbbséggel a felebbezést elutasították. Magyar-
Hormány községben egy esendőrszervezését ajánlata
hozták. A keresztúri járás fősólgabírája távirati rende-
letet kapott a kir. pénzügyigazgatóstól s annak alap-
ján „büntető postát” alkalmazott és a felmerült költsé-
geket alispánunk nem érvényesítette. Ez ellen előter-
jesztést tett a bizottsághoz, mely úgy határozott, hogy
a közdokról szóló tv. 14. §-a értelmében a fősólgabíró
a költségeket a mulasztó előjáróktól szedheti be saját
hatáskörében. Az alispán pedig helyesen járt el, mert a
bizottság már korábban eltiltotta a „büntető posták”
alkalmazását. Alsó-Siménfalvára Szász Ferenc igazgató-
tanítót hozták javaslatba anyakönyvesnek. Az adókive-
tés megindítására vonatkozó körrendelet eddigi szövegét
jóváhagyták s több adó- és más ügyek elintézése után
az ülés 9 1/2 órakor véget ért.

Közművelődés.

Harminezves találkozó és tanító-gyűlés.

Arany sugarakat szórt a nap november 7-én Szé-
kely-Keresztur falai közé, melyek annyi melegen érő
szívben ébresztették fel a viszontlátás édes örömeit,
feljutották a 30 éves mult drága emlékeit. A zászló-
diszben uszó mezőváros-nagyközség utcáin valóságos
pezső élet keletkezett, jönek-mennek az emberek, egy-
mást üdvözlik, köszöntik a sziv legforróbb szeretetével,
hogyne, hiszen harmincz év előtti játszó- és tanuló-
társait, „könyökes pajtásait” láthatá ismét egyik-másik.

A magyar tanítószó zömök egy kis töredéke, a
székelykeresztúri áll. tanítóképzőnek itt végzett növendé-
kei gyűltek egybe, hogy az alma-máter iránt érzett
szeretetüknek, hálájoknak kifejezést adjanak, az egymás-
sal 30 év leforgása alatt kötött barátságot még szoro-
sabbá fűzzék, az együvértartozás eszméjét megzslárlítsák.
Ha volna elég erőm leírni azt az örömet, mely
kiszórgázott az emberek arcáról e 30 éves találkozás
alkalmával, ha volna szó, melylyel ki lehetne fejezni
a sziv azon érzelmeit, mely keletkezik akkor, midőn oly
régben nem látott szereltnéket, jó barátunkat ölelhetjük
ismét keblünkre: akkor minden bizonnyal nemcsak
halvány, töredékes, de hübb képet is tudnám rajzolni
ezen ünnepléses találkozásnak.

A róm. kath., ev. ref. és unitár. templomokban
tartott istentisztelet után az édes anya ölelő karjai
közé, a tanítóképző tornatermébe sietett minden itt
végzett és megjelent volt növendéket az intézetnek, hol
a „Hymnus” elneklése után Miklós György, a rendező-
bizottság elnöke tartotta az ünneplő megnyitót. A 30
éves tanítvány szívet a találkozás öröme annyira érze-
kenyvé tette, hogy könnyekkel telt szemekkel, érzékeny
hangon tudta csak elmondani annyi szeretettel és oly
nagy ragaszkodástól áthatott megnyitó beszédét. Sír-
csendben, imaszéri fohászhoz méltó komolysággal hall-
gatta e beszédet mindenki, hiszen szülőből szólt szívehez.

A zúgó éljenzéssel fogadtott elnöki megnyitó után
Felméry Albert kolozsvári tanítóképzései tanár tartotta
az alkalmi beszédet. Ezen nagyszabásu beszédében, mi-
dőn hü képt rajzolja szónok tanítványi 30 éves mult-
jának, ékes nyelven méltatja az intézet volt és jelenlegi
tanárainak hazafias tanítói munkásságát, a hála és az
őszinte ragaszkodás legnemelebb hangján emlékezik meg
az intézetről, annak előjáróságáról s különösen az elő-
járóság elnökéről: Sándor Mózes kir. tanácsos, tan-
felügyelőről, kinek működése összeesik a képezde fel-
állításával; a magyar tanítói koronájáról dr Wlassics
Gyuláról beszélve, a nagy Eltvöshöz hasonlítva, kinek ő
nyomdokain jár s a ki a magyar tanítószó szívére
ölelve, szeretettel szorítja, kebléhez, ilyen vezér mellett
biztos a győzelem; végül pedig imára kulesolt kezekkel
jó királyunkért, ki a magyar tanítószógnak nagy, törté-
nelmi nevet készségeel oadaadt, így imádkozik: „Tartsd
meg Isten jó királyunk, magyarok királyát, Áldd meg
Isten szép hazánkat, magyarok hazáját; Hogy a nem-
zet és királya egymást jól megértve, Eljen, haljon
királyáért, királya is érte”.

Ezen nagy lelki gyönyörűség végül hallgatott
alkalmi beszéd után Borbély Sámuel, az intézet igaz-
gatója üdvözölte a volt tanítványokat s mondott szre-
tetteljes Istenhozottat.

A 30 éves találkozó alkalmára irt hatásos köl-
teményt József János firtosváraljai tanító szavalta.

Az ünneplő tanítványokat levélbelileg, illetve sür-
gönyileg üdvözölték: Gyertyánfy István kir. tanácsos,
nyug. pedagógiumi igazgató az intézet első, Kozma
Ferenc kir. tanácsos, tanfelügyelő az intézet második
igazgatója, Kovács Béla volt s-keresztúri, jelenleg kol-
ozsvári tanítóököpzései tanár és még nagyon sokan,
kiket az intézethez kedves emlékek fűznek.

Hogy ezen összejövettel nyomatlanul ne tünjék el,
a megjelent volt növendékek köteleztek magukat úgy a
maguk, mint az elmaradó t tanulóársaik nevében,
hogy a tanítóképezde szegény tanulóinak felszólására
szolgáló alapot azzal gyarapítsák, hogy öt éven át
mindnyáján 1—1 koronát fizetnek. Borsai Samu kolozsvári
honvédzenekarmester pedig a legjobb zenészekben
minden évben egy 20 koronás aranyt küld, a mig él.

Ezek után az elnök Miklós György még egyszer
szívélyes szeretettel üdvözli a megjelenteket s mielőtt
az ünneplőt bezárná, felhívja a volt növendékeket, hogy
a kedves halottakról, az elhunyt szerellett tanárokról

gy színör-
és neme-
rodalomban
legközö-
mondunkban
rös fogaz-
az álta-
hagyjuk
pedeknek, az
vítványai
m tudni, mi
szokásai-
adtak. Annyi
szemeiben
ig belkiál-
székely
székenyülve
csőcsőnek.
Viszonytűni
ezirattal
bleteket do-
nult vette át,
kadit vege a
na volt meg
mal egyszer

zottságot küldötték ki. Sok szó esett a fűtésről, világi-
tásról s általában a város gazdálkodásáról és kimon-
dottak, hogy ezentul a települési díj mindenki részére
120 korona legyen. A felsőboldogasszonyfalviak a Bud-
vár tetején ezirás legelőt adnak el. Ennek megvete-
lere névze Hlatky Miklós elnökletével bizottságot kül-
döttek ki a közgyűlés este 6 óra után ért véget.

A tréfás dalestély, melyet a helybeli Székely
Dalegyelet mult vasárnap a vármegyeház dísztermében
rendezett, kitünően sikerült. Az igen érdekes műsor
minden egyes pontja sok élvezetet nyújtott s becsüle-
tére válik egy a derék Székely Dalegyesület, az egyes
szereplők, mint a műsor rendezőjének Morascher György
zenetanárnak, ki fáradságot nem kímélve, mindent el-
követett az est sikerének érdekében.

A csekefalvi ev. ref. egyházközség előjárása
folgyó évi november hó 25-én a községi iskola
termeiben saját temploma kijavítására jótékonycélú
műsoros estélyivel fűszerezett kosaras tánczví-
galmat rendez, melyre a t. községet tisztelettel
meghívja a rendezőség. Belépti díj: Személyeg 50
fillér, családjegy 1 korona 40 fillér. Kezdete este 7
órákor. Felülfizéseket közönnettel fogadjak és hirdapi-
lag nyugtáznak. Műsor: 1. Nyitány, játsza a helybeli
„Székely zenekar”. 2. Alkalmi beszéd, tartja Kádár
Andor ev. ref. lelkész. 3. Fuvola szóló Valtér Ferencz
által. 4. „Szeget szeggel”. Egy felvonásos vígjáték,
előadják: Villanyi, földesúr Elekes György tanító, Liza,
Póli, leányai Nagy Agnes, Simen Erzi. Tóházi Lajos,
kapitány Beke Mózes tanító Tóházi Egyed, ügyvéd
Fazakas Pál áll kertész. Domonkos, uradalmi tiszt Götz
Béla tanuló. Villanyi inasa Török Akos tanuló. Táncz
reggelig. Jó zenéről és borról gondoskodva van.

Nyilvános köszönet. A székelyudvarhelyi Szé-
kely-Dalegyelet által rendezett tréfás dalestélyen
felülfizettek: Dr. Damokos Andor, dr. Valénsik Ferencz,
Molnár Imre, Papp Z. Endre, Fernengel Gyula, Ehren-
reich Albert 2-2 korona, Rudolf József 1 korona,
Hargita Nándor 40 fillér, összesen 13 korona 40 fillér.
Fogadják a rendező-bizottság halás köszönetét.

A rövidék érdekében. Komoly tárgyalások foly-
nak — mint biztos forrásból értesítünk — Paradj vidék
lakosságának megerősítése czéljából. Ezen vidék — mint
tudjuk — a gyufagyár elvonásával keresetben meggyen-
gült. Irányadó körökben igen helyeslik, hogy a maros-
vásárhelyi Agrár-bank Paradj község közbirtokosságának
mintegy 4000 hold bíkú erdejét megvenni szándékozik.
Az erdő értékesítése, valamint a parajdi sötétvíz üze-
mének jelentékeny megnagyobbitása követné az erdővé-
telét, mer az Agrár-bank Sövérdől Paradjig vasutat
építene. Hogy mily áldásthöz közzgazdasági lendület kö-
vetné ezt a fontos tervet, kiszámítani most alig lehet.
Vasutépítés, sötétvíz üzemének felmérése, a sövidéki
közösek közbirtokossági tulajdonát képező rengeteg
erdőszelek okzerü kihasználása: feltétlenül pótolná azt
a veszteséget, mely a gyufagyár elvitelével érte a lakos-
ságot. S ha meg hozzá számítjuk az így igen könnyen
létesíthető szodagyárt, jóval felülmúlja a vesztett jöve-
delmet, melyért állandóan egészségüket kockáztatták
az ott dolgozó munkások. Részünkről üdvözöljük az igen
jó irányba terelődött mozgalmat és óhajtuk, hogy kicsi-
nyes érdekek miatt egy örökös kenyeretadó
ügy halasztást ne szenvedjen.

Nagy halesélyi rendezés ma este 8 órától kez-
dődőleg Sándor István vendéglős a Kossuth-utcai Nem-
zeti Kávéház és Eteremben. Sándorné kitünő halpalpi-
kást, finom párolt halat és pompás turósaszt készít.
A H-Jánosfalván f. évi szept. 16-án tartott
ezeréves emlék-felavatási ünnepélyvel kapcsolatos táncz-
mulatságon még a következő felülfizettek történtek:
Dr. Heltai Ferencz 10 K, özv. Dimény Sándorné 1 K,
Hegyi Ferencz, Barta József 20-20 fillér. Fogadják
nevezettek a rendező bizottság nevében szíves közö-
netemet. Ürmösi Károly, uniótar. lelkész.

Feladás. Fenyéd község II. határrészében
fekvő és a fenyédi rom kath. lelkész és kántor-tanító
és rom. kath. iskola tulajdonát képező erdőből 2433
kat. holdnak mintegy 477 m² lucz-, 673 m² jegenye-
fenyő fűrésznagy, 180 m² épületfa és 27 bíkú tűzifa
készlete eladása czéljából az ottani községi iskolában
f. évi október hó 28-án árverés volt. Egyedül Ugron
Gábor ajánlkozott 2000 koronával. Az ajánlatot határo-
zathozatal végett felsőbb helyre terjesztették.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillé-
ért közöl a kiadóhivatal.)

Ajánlom a mélyen tisztelt nagyerdemi község be-
cesse figyelmébe dusan felszerelt fűszer-, anyag- és
csemegetru üzletemet, hol is mindenemü cseme-
ge és különlegességeket tartok rakítáron Neveze-
tesen: Groi, Ementhal, Strahini, Schwartzenbergi,
Trapista, Qvarigi, Imperial, Röchefort, Romatour,
Dory psztai, Timburgi, Kincsem, Kishéri, Fogarasi új
tömlő-turó Mindenféle tengeri halak olajban és pá-
czolva. Dél gyümölcsök, szalonzucokkák nagy
választékban. — Finom asztali, csemege és gyógy-
borok, cognac, és mindenfajta édesített italok. —
Valódi altvater és benediktin. Minden más, e szak-
mába vágó árú olcsón és jutányos árral beszerezhető.
— Szíves látogatásokat kérve, maradtam kiváló tiszte-
lettel: **Sterba Ödön.**

Tiszta bor!

likőröt, rumot venni akarók, kérjenek ár-
jegyzéket Székely-Borkereskedőtől Székely-
Keresztúr.

Calcium carbidot

legelőnyösebben szállít a boszniai
vilamos művek magyarországi
vezérelőjele; valamint szabványokat is készítői és a ki-
váltókat értékesíti; ugyazint mindennemü gépzési és elektro-
technikai berendezést pontosan kild: **Takács György** és **Tarsa mér-
nöki** iroda Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 10. sz.

Esztergályos.

Székely-Udvarhely, a Kossuth-utczában
levő műhelyében **Balázs Károly,**
Budapesten kiképezett esztergályos-mester készít: min'ennele
esztergályos munkát bármily finom kivitelben. Esztergályos buto-
rok és bútorezések, konyhai kellékek a legjobb minőségben, horó-
—otépek versenyképes áron és pontos kiszolgálás mellett.

Egy rakás trágya

Haurik Alfred sörgyárosnál
eladó.

Egy lakás 40 fillérért

hirdethető a „Székely-
Udvarhely” apró hirdé-
téseit között. Bérbeadó és vevők, ezen uton leggyorsabban
célt érnek.

Képes levelező-lapok

legnagyobb választékban
a „Székely-Udvarhely”
kiadóhivatalában kaphatók.

Csarnok.

Ünnepeljünk!

— 30 évi találkozás alkalmából. —

Néptanítók, pályatársak,
S mind, kik ide jöttetek,
Szíven, lelkem melegével
Üdvözöllek titeket!

Milyen jó, hogy eljöttetek
Emelni az ünnepet;
Oh milyen jól esik nekem
Ünnepelni veletek!

Ünnepelni intézetünk
Harminez éves lételet,
És méltán így felezer
Néptanító érdemet.

Ünnepelni a győzelmet,
Zajlatunk harminez év alatt
Zajlatunk munkálkodva
Vivott ki az akarat.

Ünnepelni, hogy a teher
Mit szívünkön hordozánk
— Könyvebb lévén — nem nehezül
Átoksúlyként mireánk.

Ünnepelni, hogy nem eszünk
Alamizsnakonyeret,
Melyért — látva mieinket —
Könyünk sokszor megerezt.

Ünnepelni a részvétet,
Mely árvaik könnyeit
Letörölte — fölemelvén —
A „Tanítók háza”!

Ünnepelni, hogy utunkra
Virágokat hintenek
S kalapvéve hajolnak meg
Előtünk az emberek.

Ünnepelni a kivívott
Élismerezt, méltánylást;
Ünnepelni, hogy nem halljuk
A „Feszítsd meg” kiáltást.

Mert hát mi is segítettünk
Kivívni a győzelmet,
Viaszkodunk felezeren,
Mint egy elszánt hadsereg.

Mi is gyújtánk a sötétbe,
A szívekbe világot;
Gyomláltunk, ápolgattunk
Mi is győzve virágot.

Szántogattunk mi is ugart,
Nyestünk száraz galyakat,
Felnýtők a vakok szemét,
Gondoztuk az árvaikat.

Terjesztettük anyanyelvünk,
Daloltuk a „Szózatot”,
Hogy a kik itt élnek-halnak,
Legyenek mind magyarok!!

S ha ezekért megillet az
Élismérés, tisztelet,
Jó tanárok! első sorban
A koszorú titeket.

Ti valatok a fa törzse,
Ti valatok a gyökér:
Ha a fanak nincs gyökere,
Lehull róla a levél.

Ti valatok, kik tanítván
Tanítókká tettetek,
Hogy hódítsuk, hogy teremtsük
Ujra ezt a nemzetet!

Jöjjetek hát a keblinkre,
Szeretettel ölelünk.
Jöj, te is jöj érdemiddel
Derek tanítványgelünk!

És így, együtt munkálkodva
Együtt törve előre,
Boldogabb lesz, fényesebb lesz
Mindnyájunknak jövője.

Hogy úgy legyen, kérjük Istent
— szívetevén kezünk —
Hogy éltesse meg sokáig
Wlassics kultuszisztert!!

F.-Váralja. **József János.**

Háztartás.

Egyes háztartási szükségletek árai (Gal János nagy-
kereskedő heti jelentése a „Székely-Udvarhely” számára)
— Lisztek 100 kilonként: 0=27.80, 1=26.60
2=25.40, 3=24.40, 4=23.40, 5=22.40, 6=21.40
7=19.00. — C z u k o r süvegben kg. 94 fillér, 1 kg.
96 fill. □ czukor nagyban kg. 96 fill. 1 kg. 1.04. —
Kávék kg. 2.20-4.80-ig — Rizs kg. 30-64 fill-
lerig. — Király- és árpakása 40-68 fillérg.
— Dara 30 fillér. — Budapesti köles kása
1 kg. 30 fillér. — Tengeri (törökbuza) 20 lit. 1.88.
— S t e a r i n gyertya (asztali) csomagonként 52-88
fillérg. — H á j z s i r hordónként 124-1 kg. 1.80.
— P e t r o l e u m (brassói) 1-a hordónként 37.50 fillér,
kevesebb vételnél 38.50. 1 kanna nafta 1.700. —
E z e z t e s z e s nagyban 100 kg 7600, kisebb mény-
nyiségben 80, 88, 90, 1- Szappanok 24-26
fillérg raudiként.

Piaczi árjegyzék 1900. november 13-án. Buza, tiszta
hlt. 9.50, közepes 9.—. Elegg-buza. 8.—. Rozs 7.—.
Arpa —. Törökbuza 9.—. Zab 4.—. Borsó 10.—.
Lencse 16.—. Fuszulyka 8.—. Kása 18.—. Burgonya
1.40. Marhabas kgr. —80. Sertésbas —96. Berbéshus
—56. Szalma mm. 2.40. Széna 5.—. Ökör párja 600.—.
Tehén 300.—. Ökörbőr párja 30.—. Tehénbőr 20.—.
Fagygyertya kgr. —64. Fagygy mm. —48. Tűzifa (1
meter) 5.—. Malacz darabja 3.20. Lud 1.60. Bárány
6.—. Csirke párja 1.40. Rucza fiatal 1.80. Pulyka
6.—. Tójas 4 drb —20. Tehéntej egy liter —20. Rival-
toj —24.

Mezőgazdaság.

Ötös forgó.

A jó terv felényi munkával segít ezéltunk eléré-
sére. Feladataink kivitelében ez a biztos út, legyenek
azok a szellemi, avagy a testi munkásság körébe tar-
tozó feladatok. Helyes terv nélkül a bizonytalanság
esélyeinek van kitéve minden munkánk s a legtöbbször
nem az okosság, hanem csakis a véletlen segít ezé-
lünkhoz. Így van ez minden téren, így van mezőgazda-
ságunkban is.

Azonban minden szakon, legyen az tudományos
pálya, kereskedés vagy ipar, tapasztalható a haladásra
czélzó eszközök, módok lehető legáltalánosabb terjesz-
tése és terjedése és ebben maguk a közvetlen érdekel-
tek fejtenek ki legnagyobb buzgótságot, csak a mező-
gazdaság az, főleg a kis birtoknál, hol a nagytömeg
összedugott kezekkel áll elvult rendszere mellett, so-
hajtozik, panaszokodik, de szakszerűbb módozatoktól ir-
tózik, okos és czélzserü berendezésektől idegenkedik.
Megyénk minden harmadik községében megtörtént
a tagosítás, de gazdasági fellendülésről szó sem lehet.
Beosztás, befektetés, kihasználás mindeiben a régi, elő-
haladás csekély, majdnem semmi.

E helyen bemutatom a divatozó ugarrendszerü
gazdálkodást és ezzel szemben a czélhoz vezetö, helye-
sebb, jövedelmezőbb ötös forgót.

Allításom igazolásául hadd beszéljenek a számok:

Hármas forduló 15 holdon

(Beosztás, kihasználás).

1. Tavaszrak.	
2. Őszrak.	
3. Ugar.	

Ennek számalása:

	Bevétel	Kiadás
	K f	K f
1. Az 1-ső táblában 3 hold tengeri	145	—
2. Ennek aprólékjából	20	—
3. Zab az 1-ső táblában 2 holdról	108	—
4. A 2-ik táblában 5 hold buza	480	—
5. A 3. tábla legelő értéke	10	—
6. Az 1. tábla mivelési költsége	—	54.40
7. A 2.	—	96
8. Vetőmag (1., 2. tábla)	—	98
9. Ugar-szántás és keverés	—	40
10. Trágya az őszrak alá	—	150
Összesen	762	—
Levonva a kiadást	—	438.40
Marad tiszta haszon	—	323.60

Ötös forgó.

(Beosztás, kihasználás).

1. Takarmány v. korai kapás növény.	
2. Őszrak.	
3. Lóher.	
4. Tavaszrak.	
5. Zab, búkköny, takarm. magvak	

Ennek számalása.

	Bevétel	Kiadás
	K f	K f
1. Takarmány az 1. táblán	120	—
2. Ennek munkája	—	24
3. Vetőmag az 1. táblán	—	27
4. A 2-ik tábla termése	384	—
5. Őszrak alá trágya	—	90
6. A 2. tábla munkája	—	76.80
7. Vetőmag a 2. táblába	—	48
8. Tarlóherre a 2. táblából	120	—
9. Lóhermag 36 kgr.	—	57.60
10. A 3. tábla első termése	108	—
11. A 3. tábla magtermése	—	420
12. A 4. tábla termése	—	180
13. Ennek munkája	—	36
14. Az 5. tábla termése	—	192
15. A 3., 5. tábla munkája	—	144
Összesen	1524	—
Levonva a kiadást	—	503.40
Marad tiszta haszon	—	1020.60

E szerint 15 hold tiszta jövedelme az ötös forgó
rendszer szerint több az ugarrendszerüncél 697 koronával.
Számításaimba nem veszem fel a cseledbért, az
igás állatok tartásának és jövedelmességének értékét,
ugyszintén az adót s más aprólékos összegeket, mert
ezek mind az ugarrendszerüncél, mind az ötös forgónál
majdnem ugyanazok, tehát a végeredményre nézve nem
határozzok.

Ha még tekintetbe vesszük azt, hogy az ötös for-
gónál ugyanazon időzokban minden munka 3 holdon
történik, míg az ugarrendszerüncél 5 holdon, akkor biz-
vást állíthatjuk, hogy az ötös forgó nemcsak jövedel-
mezőbb, hanem könnyebben is megmunkálható, a mi
— tekintve az idő pénzértékét — nem kicsinylendő előny.

De nagy előnye van az ötös forgónak abban is,
hogy benne ugyanazon növény csak minden 5 évben
jön ugyanazon helyre s ez által a talaj termő erejét
könnyebben megtartjuk, sőt kevés kiadással fokoz-
hatjuk is.

Egy tagban lévő 5 hold területen a fennebb leirt
5-ös forgó beosztással gazdálkodom néhány év óta s
ez okon ennek a beosztásnak czélirányosabb mivoltá-
ról kicsinyben gyakorlatilag is meggyőződtem. A száma-
dásokat is ehez viszonyítva jegeztem ide.

Részletesebb felvilágosítással, nevezetesen a leirt
beosztásnak természetben való bemutatásával bárkinek
bármikor szívesen szolgálok.

Honoród-Szent-Márton. **Gyórfi István,**
tanító.

Szerkesztői üzenetek.

Polgár. Városunk képviselőlete a tisztviselőikkel együtt, jelen
leg 60 tagból áll. Jövére a viriliszek és választottak lesznek eny-
nyien — az új szabályrendelet szerint s így a tisztviselőkkel 70-én.

F. L. Megkaptad-e Levél — ha lehet — menni fog Adigg
is szíves üdv.

L. I. Lehetőleg közöljük.
Csontos. Köszönjük. Szívesen sorát ettjük. Versek helyett
egyos társadalmi és falusi ügyeket, a mik közvetlen a nép ügyét
tárgyazzák, mindig készséggel fogadjuk.
Tóthnekem. Szíves türelmet kérünk. Az egyes, halasztást
nem törö közlemények minden helytünk elfoglaltak.

BETE GHP PÁL,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Hivatalos rész.

Árlejtési hirdetmény.

Az udvarhelyvármegyei köz-
kórházban 1901. évben ápolandó betegek élelmezése fo-
lyó év november hó 24-én a kórházi irodájában a leg-
kevesebért vállalkozónak ki fog adatni, miről az érde-
keltek oly hozzájárással értesítenek, hogy zárt ajánlatukat
f. évi november hó 23-ig alólír körház igazgató-főorvos-
hoz adják be. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem
vételek. Az élelmezésre vonatkozó feltételek, étrend a
kórházi irodában megtekinthetők. Székely-Udvarhely,
1900. november 13-án. Dr. Imre Domokos, ig-főorvos.

Körözések.

Udvarhelyvármegye alispánjától. 19010.
19432. 19433. 19434. 19435-1900. alisp. Székely-
Udvarhely város rendőrfőkapitányának, a 3 fősoldgabi-
rónak és valamennyi körjegyzőnek. Körözés végett érte-
sitem, hogy Demeter Mihály oklándi lakosnál 1 sárgás-
barna orosz kopó, melynek nyakán láncszal felkötve
sárgaréz lakat van; Szentkirályi községben 1 drb 2 évet
töltött fehéres szőrű ökröt; szentgyúházasoláhalfalvi
Tankó Imrénél 1 drb 1 és fél éves kekes szőrű, tarka
szarvu ökröt; bethlenfalvi Erdős Istvánnál 1 drb 4
éves, mindkét fulén hátul rováos, ökör bíval; székely-
udvarhelyi Nagy Andrásnál 1 drb 2 éves felszörű
ünötínó fel van fogva Székely-Udvarhely, 1900. novem-
ber 10-én. Dr. Domokos Andor, alispán.

Járványok.

Udvarhelyvármegye alispánjától. 19288.
19387. 19425. 19474. 19623. 19648. 19722. 18964—
alisp. Három fősoldgabi- és a rendőrfőkapitányának. Köz-
hírré tetel végett értesitem hogy a Harangláb, kiskülvár-
megyei Jövedies, vármegyénkben Zsombor, Olasztelek köz-
ségek sertésállományában járványosan uralgott sertés-
vész; valamint Székely-Udvarhely r. t. város és
Vécze község sertésállományában szörványosan uralg-
ott sertésorbáncz megvünvén, a vonatkozó
zárlatok fúldattak. Valamint ujabban Vécze község
sertésállományában a sertésorbáncz szörványosan, Adá-
mos községben pedig a sertésvész fellépven, a meg-
felelő zárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhely, 1900.
november 15-én. Dr. Domokos Andor, alispán.

Közönség köréből.*

Nyilatkozat.

Alólírottak kijelentjük, hogy Székely-Udvar-
hely város polgármesterének Dr. Kovácsy
Albert ügyvéd előtt óhajtuk, mert a város
zilált ügyeinek rendezését csak tőle várhatjuk.

Székely-Udvarhely, 1900. november hó 16-án.

Jung-Cseke Lajos, dr. Török Albert, Gyórfy Tibusz, Or-
bán, Nagy János, Gyertyánffy Gábor, dr. Kassay Albert,
Rösler Károly, Pap József, Koncz Armin, Gyórfy Fe-
rencz, Sándor Gergely, Barabás János, Sándor József,
Bodrogi Sándor, Bartók István, Szakács Gyula, János
Gyula, Hlatky Miklós, Szabó Ferencz, Bálint György,
Kassay Ignác, Kovács Domokos, Szakács Károly, Kassay
F. Gyula, dr. Nagy Samu, dr. Valénsik Ferencz, Gáspár
József, Ferenczy Gyula, Sónson Lajos, Szörger János,
dr. Solymossy Lajos, Soó Rezső, László Domokos, Kassay
Akos, Embery Árpád, Csillag József.

* Az e rovat alatt megjelent közleményekért semmi felelős-
séget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Tisztelettel értesitem a
nagyerdemi hölgyközönsé-
get, miszerint **ARADON**
12 év óta
fennállé

Olcsó árak
mellett a legna-
gyobb gondál

és
izléssel
készítik
minden

NŐI DIVAT MŰTERMÉMET

ezen szakmába
vágó női és
gyermekruhá-
kat,
INGBLOUSOKAT,
kabátokat,
GALLÉRCZET,
és
parkoponyákat,
valamint min-
den nemű női
SPORT
öltönyöket.

Sz.-Udvarhelyre áthelyeztem
hol legfőbb törekvésem oda
fog irányulni, hogy tisztelt
megrendelőim igényeit tiszta
és kifogástalan munkám által
kielégíthessem.

A nagyerdemi hölgyközön-
ség szíves pártfogását kérve
maradtam tisztelettel

KOTSIS FERENCZNE,
Szombathalvi-utca
256. szám (Szelli-féle ház).

Sz. 2049—900.

Árverési hirdetés.

Alulírott község előjárósága közhírré teszi, hogy a felsősófalvi vadászat 1901. év január 1-étől 6 egymásután következő évre a legtöbbet ígérnek bérbe fog adni.

Felhívtnak ennélfogva mindazok, a kik árverezni ohajtanak, hogy a folyó év december hó 15-én reggel 8 órakor Felső-Sófalva község-házánál tartandó árverésen jelenjenek meg.

A községi előjáróság.

Felső-Sófalva, 1900. november 12-én.

Ifj. László Domokos, Szőke Dániel, k. jegyző. k. főbíró.

Pályázati hirdetés.

Erked községében lemondás folytán egy erdőszolgái állás megüresedett. Felhívtnak mindazok kik ezen állást elnyerni ohajlják, hogy f. év november hó 30-ig Erked község-házánál személyesen jelentkezzenek. Az állás f. év december hó 1-én betöltendő.

Javadalmazása a következő:

- 1. Természetbeni lakása téleli határ részben.
2. 160 korona készpénzfizetés egy évre.
3. 3 katasztrális föld szántóföld használat.
4. 6 drb szarvasmarha és 6 drb sertésre legeltetési jog.
5. Tüzfifa szükségéhez képest.

Erked, 1900. november hó 11-én.

BÁLINT MIHÁLY, HÁNN MÁRTON, községi jegyző. k. főbíró.

Olcso alkalmi vétel! Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy miután áruaktárom igen tulhalmozott, a mai naptól kezdve az összes divat, rufös és rövidáru készlete met RENDKIVÜL OLCSORA szállításom le, miert is ezen körülményt becses figyelmébe ajánlom. Székely-Udvarhelyt, Tisztelettel: 1900 nov. 1. Szenkoéts János. Olcso alkalmi vétel!

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitünő sikerrel használt külszer a REUMA-SZESZ biztos s kiváló gyors hatású közsvény, esuz, reuma, ischiás stb. ellen. Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültbb közsvény és csuszfájalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette. Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy üveg ára használati utasítással 1 K, erősebb 2 korona 10 fillér. Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beklidése után küldi a készítő: VIDDERGYULA gyógyszerész S. A. UJHELY. Főraktárak Budapeston: Tóthok József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor” gyógyszerárakban, Váci-körút 17. Sz. Udvarhelyen: Solymossy János és Sz. Kereztúron: Lengyel Samu gyógyszerárakban.

BACZÓ LÁSZLÓ férfisabó üzlete Székely-Udvarhelyt, Főter, a Gyertyánfy-féle kereskedéssel szemben. Pontos kiszolgálás! Szolid árak! Van szerencsém a m. t. közönség szíves figyelmét nagy választéku legdivatosabb raktáron tartandó férfiruha szövetekkel felszerelt férfisabó üzletemre tisztelettel felhívni. — Azon körülmény, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztositékot nyújt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izléses öltönyöket vagyok képes előállítani. Ezzel és lelkiismeretes kiszolgálással igen tekintélyes vevőkört sikerült megnyerhetnem. Köszönetet mondok a szíves pártfogásért, kérem azzal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek. Továbbá van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre egészen friss legjobb minőségű szövetekkel raktárom dúsán kibővítettem. Kész szolgálattal: BACZÓ LÁSZLÓ férfisabó. Hazai és angol szövetek! Csinoság és tartóságot jótállás!

BOR tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek valóságáért teljes felelősséggel szavatol: FERNENGEL GYULA jóhírű pinézéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban: Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint 36 koronától 140 koronáig. Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig. Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

Nagy lámpa raktár. A helyi és vidéki építkező közönséget ez uton van szerencsém értesíteni, hogy mindenféle üvegezéseket a legújantósbabb árak mellett elvállalok. A munkálatoknak pontos és gyors kiviteléről kezségséget vállalok, valamint arról is kezséskedem, hogy a legközönségesebb üvegtábláim is eschországi sima, fehér üvegek, tehát a legkényesebb igényeknek is megfelelek. — Továbbá van szerencsém egész ujonnan berendezett porcellán-, fűszer- és lámpa-üzletemet a helyi és vidéki közönség szíves pártfogásába ajánlani. A nagyérdemű közönség szíves megrendelését kérve, vagyok teljes tisztelettel: Szentpétery Gergely. Legjutányosabb árak.

Pilseni ösforrás! Pilseni ösforrás! NEMZETI KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM SZÉKELY-UDVARHELYT (Kossuth-utca). A SÖR-ök „SÖR“-e, azok királya: A „PILSNERI ÖSFORRÁS SÖR“. Ennek az orvosi tekintélyek által is kitünő minőségének elismert, egészségügyi szempontból megbecsülhetetlen italnak kimérésére csarnokot nyitottam. Tiszán kezselt valódi erdélyi borok-kal, jó magyar konyhá-val állók a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Reggeli, ebéd, vacsora abonmentent-kel kényelmes berendezett helyiségemben, valamint házakhoz szállítva is — nálam a legolcsóbb árakban kapható. — Vidéki közönség részére — szükség esetén — egészen külön szobával rendelkezem, hol a legolcsóbb és izlteseobb ellátást biztosítom. A n. é. közönség látogatását kérve, vagyok és maradok legalázatosabb szolgálja: Schneider G. A. Sándor István. Naponta változatos étrend; egy villás zóna-reggeli 8 kr (16 fillér)

Sz. 13.224—1900. fszb. Faeladási hirdetmény. Udvarhelyvármegye Árvátfalva II határ részben fekvő és a homoródszentmártoni közbirtokosság tulajdonát képező erdőből 100 kat. holdnak mintegy 8670 m³ luczfenyő és 5440 m³ jegenyefenyő fűrészes-anyag és 4980 m³ luczfenyő és 1105 m³ jegenyefenyő épületi fakészlete — három évi kihasználási időtartam mellett — 1900. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor H-Szent-Márton község-házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen ki fog adatni. Kikiáltási ár 47.362 korona, minek 10 százaléka bánatpénz. Árverési feltételek a homoródklándi főszolgabírónál és a székelyudvarhelyi m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők. H.-Okland, 1900. október hó 30. A főszolgabíró szabadságon: Szakáts Zoltán, szolgabíró.

MOST jelent meg PÁLMAY JÓZSEF: „Udvarhely Vármegye Nemes Családjai“ című nagyszabású műve 34 nagy 40 íven, ára fűzve 16 korona. Kapható a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkiadó, könyvkereskedőnél) Székely-Udvarhelyt. — Művészies kivitelű bekötési táblák e műhöz darabonként 4 koronáért ugyanitt megrendelhetők.

A BŐRIPAR-SZÖVETKEZET SZÉKELY-UDVARHELYT, Kossuth-utca. Tagjainak keresete, hitelle- és üzleti érdekeiknek előmozdítását tűzte feladatánál. Ajánlja az erdélyi részeken pártállan álló olcsóságú és kitünő cipőfélékszerkezt minden alakú cipőkhöz. Raktáron vannak és mindig a legkiválóbb minőségben kaphatók: I., II., III-szor ütöttet ökr- és bivaltalpak 90 - 1.35-ig. Angol talpbéles, ceseres hasított, boeskor talpak. Tehén-, pilling- és borjubőrök (fekete és vörös). Különféle legfinomabb zergék. Csizma- és cipőbélések mindenféle színben (juhbor). Legfinomabb szatén és lag, kidtör, franciaia sevro, oroszlag. Szíjgyártók részére blank és színes juhlag minden színben. Cipő- és eszma-kellékek a legnagyobb választékban. Szarvasbőr fekete és kocsimosó. Ponyvák mérték után megrendelhetők. Cipőkenőcsök fekete és sárgacipőkhöz legolcsóbban itt kaphatók. E szövetkezetnek rendes tagja lehet s az összes előnyökben részesül, ki legalább egy részjegyet vesz s azt rvi 2 koronás összegekben pontosan fizeti. Egy részjegy ára 40 korona. Felvételre bármikor lehet jelentkezni a szövetkezet helyiségében. Uj! Különös figyelemre méltó. Uj! A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak és czélszerűnek ismerteelt el. KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ó fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala. Általános Asbestáru-gyár. Ó császári és királyi fensége Szalvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal béelt cipőkkel. Ó fensége hosszabb gyalog kiránduláson hasznáta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak ugy el, mint más közönséges cipőkkel. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbélessel, ugyanannal a cipésznel s aztán küldjek ide. Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, mint megfelelők voltak a szalon-cipők. Zágráb, 1898. julius 8. Krahl, huszárkapitány. Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja: Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betéti cipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradás, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel; szíves tanácsát köszöni Dánoson, 1897. szeptember 17. Wekerle Sándor. Köszönetnyilvánítás Cho... Olga grófnő udvarhölgytől. Órjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól. Nines többé láb fájdás! Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hörgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbélessel látja el. Kettős vastagságu 2 kor. 40 fill egyszerű l kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele. Az asbest-talpbéles kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított. Viszontelárusítóknak megfelelő árendedmény Sztéküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beklidése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen. Az asbestáru-gyár képviselote: Bőripár-szövetkezet Székely-Udvarhelyt, Kossuth-utca.

PANAJOTH ALBERT MŰLAKATOS TECHNIKAI MŰHELYE. SZÉKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCA 44. A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi Singer és Medium (posztó-varró), Viberatis arikanahajos és bőrvarró Hové, valamint szabó gépeket, melyek már többeket fölülmultak. Valódi aczélszepeimért 10 évig jótállok s vevőimert azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépeket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33—100 früg kaphatók. A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legolcsóbban kaphatók. Raktáron tartok gépeimért 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpározni bárkit megtanítok. Villamos jelző készülékek, villamos eszenék, telephonok, vízvezeték berendezések a legolcsóbb árak mellett eszközöltek. Monarch féle gépek 100 frt. Pesoch-gépek 140 frittól 200 forin ig. Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rúcszatok), sárkerítések készítését saját vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem. Tűzelék (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részletfizetésre is. Teljes tisztelettel: Panajoth Albert.

Hatoldi ELŐFIZET Egész évre . . . Fél évre . . . Negyed évre . . . Külföldre egész . . . Papok, tanítók, . . . és közs. előjárók . . . tanító-egylet tagj . . . zók . . . — Egy péld . . . Megjelen . . . va . . . Énnepe . . . gyon jól tud . . . Csak némi . . . eltakart név . . . alkalmazás . . . eltemetett . . . A ki he . . . sorban töme . . . s a méltatl . . . betűiben rag . . . Ime, az . . . Mihályt em . . . ban, ur-kö . . . valnak, éne . . . marty Mih . . . És min . . . történik, me . . . láni van a . . . Vörösmarty . . . született. . . A Szöz . . . Szép Ilonka . . . alkotója és . . . izre magyar . . . lautján uj . . . mályból: . . . 1855. óta . . . nemzedék . . . izlés szerin . . . Sokszo . . . moru tapaszt . . . renek mun . . . és a magya . . . elfordult a . . . hatalmasab . . . mesterétől, . . . médiások d . . . De bá . . . a magyar . . . lommal hit . . . világon! Me . . . esörgösapka . . . nütt Vörösi . . . A „SZÉ . . . Erz . . . (A „S . . . Egykor . . . kik jöttev . . . kány-, The . . . ságot nyert . . . lékezében . . . halaját azok . . . ként ragyog . . . középkor em . . . hiedelmek . . . jellemezte, . . . kegyeltjeiket . . . bereknek az . . . melyet ezen . . . tak, meg a . . . jámbor híve . . . A nag . . . csak a kife . . . határtalan s . . . mely az ó . . . szenttéavat . . . veseinknek, . . . bánatos szí . . . emlékenek, . . . moesoktalan . . . Ime . . . évfordulója . . . senek emlé . . . boldogok ve . . . ezen nap . . . bözőbb érz . . . Valan . . . ládi körböl . . . mert a nap . . . árasztotta, . . . dideregve . . . melyen a . . . érezünk m